

Upprättande av ett program för ekonomisk produktivitet och balans

Stadsstyrelsen 06.02.2024 § 39

Beredning och tilläggsuppgifter:

stf. stadsdirektör Fredrick von Schoultz, tf. biträdande stadsdirektör Pekka Söyriälä, finansdirektör Henrik Rainio, personaldirektör Anu Kalliosaari, bildningsdirektör Sari Gustafsson, stadsutvecklingsdirektör Dan Mollgren, foramn.efthenamn@porvoo.fi

Borgå stads ekonomi är än så länge stark men ökande kostnader och samtidigt minskande inkomster under de kommande åren ställer tydliga begränsningar för stadsorganisationens verksamhet. Det förutsätter prioritering av tjänster, förmåga till ändringar, smidigare processer, utnyttjande av digitalisering och pensionsavgångar, identifiering av angelägna kunskapsbehov och utvidgande av den nuvarande personalens kompetens.

Borgå stads ekonomi försvagas under kommande år när de statliga coronastöden och skatteinkomsterna av engångskaraktär med anledning av vårdreformen har fallit bort och samfundsskatteintäkten har inte växt såsom det har förutsetts. Samtidigt kommer statsandelar till kommuner att skäras ned märkbart från år 2025.

I praktiken har de ekonomiska utsikterna över kommande åren försvagats inom hela kommunsektorn. Borgå stads ekonomiska utsikter är bättre än i jämförelsestäderna men även i Borgå behöver man utarbeta ett program för ekonomisk produktivitet och balans för de kommande åren, såsom det står i de bindande målen i budgeten 2024. Detta är särskilt viktigt eftersom staden håller på att stärka vissa av sina tjänster i och med idrottscentret i Kokon och kollektivtrafikreformen.

Borgå stads ekonomiska utsikter för åren 2024–2027 har efter att budgeten godkändes preciserats enligt de senaste uppgifterna och uppskattningarna. Det förutses att stadens ekonomi har underskott under alla dessa år, om inga anpassningsåtgärder vidtas. Underskottet är åren 2024–2025 ännu skäligt med beaktande av den ekonomiska helheten och de inlutna överskotten från tidigare år, men särskilt utvecklingen åren 2026–2027 är oroväckande. Stadens underskott uppskattas totalt vara kumulativt cirka 37 miljoner euro åren 2024–2027, vilket motsvarar cirka 3,5 % av stadens driftsutgifter.

Utgångspunkterna för upprättandet av programmet för ekonomisk produktivitet och balans är som följer:

1. Målet med programmet för ekonomisk produktivitet och balans ska vara att stadens förutsedda underskottsutveckling avbryts och ekonomin fås i balans under planeringsåren. Målet är att anpassa stadens ekonomi under fyra år med totalt 37 miljoner euro, vilket motsvarar cirka 3,5 procent av

stadens driftsutgifter. Programmet gäller stadens alla sektorer och affärsverk.

2. I första hand söker man strukturella lösningar och produktivetsåtgärder som försvagar kvaliteten på tjänster som staden producerar så lite som möjligt.
3. Ekonomin balanseras på flera olika sätt: verksamhetsutgifter och investeringar bantas ned, verksamhetsintäkter bör höjas, försäljningar av engångskaraktär av anläggningstillgångar genomförs och vid behov ses kommunal- eller fastighetsskattesatser över.
4. Staden strävar efter att minska personalutgifter jämfört med prognosen genom att omplanera sätten att utföra arbete och att utnyttja personalomsättning och pensionsavgångar. Samtidigt betraktar man hur fungerande organisationsreformen som trädde i kraft år 2023 är och justerar den vid behov. Avsikten är att målen med det ekonomiska produktivets- och balansprogrammet kan uppnås utan att personal behöver permitteras eller sägas upp. Borgå stad vill också i fortsättningen vara en dragnings- och konkurrenskraftig arbetsgivare.
5. Programmet sänds till fullmäktige för beslut i maj 2024, varefter budgetramen för år 2025 ges enligt programmet. Nämnderna och direktionerna ska godkänna sina egna förslag senast 15.3.2024.
6. När programmet bereds ska personalen, påverkansorgan, stadens invånare och andra intressentgrupper höras i omfattande grad.

Bilaga: förslag om upprättande av ett program för ekonomisk produktivitet och balans (på finska).

tf. Stadsdirektör

Stadsstyrelsen beslutar inleda upprättandet av programmet för ekonomisk produktivitet och balans så, att stadsfullmäktige kan besluta om programmet i maj 2024. Vid beredningen av programmet iaktas riktlinjer som anges ovan i paragraftexten.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade inleda upprättandet av programmet för ekonomisk produktivitet och balans så, att stadsfullmäktige kan besluta om programmet i maj 2024. Vid beredningen av programmet iaktas riktlinjer som anges i paragraftexten.

bildningsdirektör Sari Gustafsson, förvaltningschef Mervi Tuominen, direktör för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning Jari Kettunen och Rikard Lindström, direktör för småbarnspedagogik Leila Nyberg, fornamn.efternamn@porvoo.fi

Tyngdpunkten för beredningen av Borgå stads program för balansering av ekonomi och produktivitet ligger på åren 2024–2027 men det måste beaktas att en del av målen för sektorn för växande och lärande oundvikligen skjuts fram till eller fortsätter åren efter det. Faktorer som bidrar till detta är att antalet barn förutspås minska under en längre tidsperiod, som sträcker sig till och med till år 2040, samt åtgärder enligt den kommande utredningen av servicenätet.

Sektorn för växande och lärande är till stor del en sektor som producerar lagstadgade, normstyrda tjänster. Städerna kan ändå själva i hög grad påverka sina verksamhetsmodeller och hur de producerar tjänsterna. Eftersom sektorn arbetar enligt läsår uppfylls den årliga sparpotentialen fullskaligt först året efter att åtgärderna inletts, under två läsår.

Sektorn för växande och lärande kan dämpa kostnadsökningen under de kommande åren med olika strukturella åtgärder utan att kvaliteten på servicen minskar. Åtgärderna kräver strukturella lösningar gällande bland annat servicenätet, elevupptagningsområden och andra ramar för hur verksamheten ordnas. Resurserna till skolorna fördelas enligt beslutet om timresursen och som grund för fördelningen ligger grupperna och därmed den personalmängd som behövs. Antalet undervisningstimmar för eleverna berörs därmed inte av eventuella omstruktureringar.

Ett effektivare servicenät inbringar ekonomiska inbesparingar på upp till 1–2 miljoner euro årligen på lång sikt. Genom en minskning i servicenätet skulle man få inbesparingar inte bara i lokalkostnader utan också i personalkostnader och användningen av nödvändiga stödtjänster. I samband med servicenätet är det bra att också se över enheternas öppettider med tanke på ekonomisk produktion av tjänsten.

En stor helhet att granska i det ekonomiska produktivets- och balanseringsprogrammet är helheten för sektorns alla stödtjänster: kost- och städtjänster, ict-tjänster, utrustning och material samt skolskjutsar. Små ändringar i priset för olika tjänster eller i servicenivån har en stor inverkan på grund av att antalet elever är stort, oberoende om det är fråga om små nedskärningar i måltidspriset, en liten sänkning av städnivån, eftertanke kring anskaffningar av maskiner, system eller material eller att sänka nivån på principerna för skolskjuts så att de motsvarar de lagstadgade gränserna.

Då antalet anställda inom sektorn är stort är det upp till ett tjugotal personer som går i pension varje år. Eftersom antalet barn förutspås minska kan staden i och med strukturella lösningar utnyttja pensionsavgångar under de kommande åren antingen för att ändra

uppgiftsbeskrivningar eller minska antalet anställda. I en sektor med stor personal kan också satsningar på arbetshälsa minska sjukfrånvaron och på det sättet lätt medföra möjlighet att spara stora summor.

Sektorn har endast få sätt att öka sina inkomster. Att hyra ut lokaler till utomstående, kommuninvånare eller välfärdsområdet, inbringar endast små summor, likaså eventuella gemensamma arrangemang för serviceproduktion med närliggande kommuner.

Bilagor:

Växande och lärande Ekonomiskt produktivets- och balanseringsprogram 2024-2027 åtgärder

Växande och lärande Handlingsprogram för ekonomi och produktivitet

Bildningsdirektör

Nämnden för växande och lärande godkänner i fråga om de egna serviceområdena sektorns ekonomiska produktivets- och balanseringsprogram 2024-2027 och sänder det vidare till stadsstyrelsen för beaktande i stadens ekonomiska produktivets- och balanseringsprogram 2024-2027.

Eftersom sektorn inte kan uppnå det uppställda målet inom den utsatta tidsplanen, fortsätter anpassningen av verksamheten då antalet barn fortsätter sjunka under 2030-talet. En minskning av sektorns driftsutgifter förutsätter strukturella lösningar för att kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt. De föreslagna åtgärderna planeras att genomföras på ett sådant sätt att den servicenivå som barnen får inte försämras. Nämndens andel skickas till stadsstyrelsen för sammanställning.

Paragrafen justeras genast.

Beslut

Nämnden för växande och lärande godkände i fråga om de egna serviceområdena sektorns ekonomiska produktivets- och balanseringsprogram 2024-2027 och sänder det vidare till stadsstyrelsen för beaktande i stadens ekonomiska produktivets- och balanseringsprogram 2024-2027 med följande ändringar:

Nämnden kompletterade enhälligt texten till beslutet på följande sätt: "Beslut om strukturförändringar fattas separat i samband med skolnåtsutredningen".

"När det gäller förvaltningsstrukturen och stödtjänsterna måste det fortfarande finnas besparingar".

Nämnden beslöt enhälligt att gränsen av skolskjutsar för elever på klasser 1-2 stannar på tre kilometers avstånd.

Tuula Martin föreslog understödd av Johanna Aaltonen att transporter av hobbymodell bibehålls. Efter omröstning beslutade nämnden med rösterna 9 (Hanna Lönnfors, Kari Pauloaho, Tommi Kanon, Sanna Kivineva, Malin Lönnroth, Jeanette Broman, Oscar

Lökfors, Asko Laaksonen, Nikolai von Veh) - 2 (Johanna Aaltonen, Martin Tuula) att förkasta ändringsförslaget.

Tuula Martin föreslog understödd av Johanna Aaltonen att portion för skolmat förblir oförändrad. Efter omröstning beslutade nämnden med rösterna 7 (Kari Pauloaho, Tommi Kanon, Sanna Kivineva, Malin Lönnroth, Jeanette Broman, Oscar Lökfors, Asko Laaksonen) - 4 (Hanna Lönnfors, Johanna Aaltonen, Martin Tuula, Nikolai von Veh) att förkasta ändringsförslaget.

Eftersom sektorn inte kan uppnå det uppställda målet inom den utsatta tidsplanen, fortsätter anpassningen av verksamheten då antalet barn fortsätter sjunka under 2030-talet. En minskning av sektorns driftsutgifter förutsätter strukturella lösningar för att kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt. De föreslagna åtgärderna planeras att genomföras på ett sådant sätt att den servicenivå som barnen får inte försämras. Nämndens andel skickas till stadsstyrelsen för sammanställning.

Paragrafen justerades genast.